

08214005 számú Lakott-területi fakitermelő megnevezésű szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzéseket megalapozó programkövetelmény

1. A programkövetelmény, illetve az ennek alapján szervezhető szakmai képzés

- 1.1 Megnevezése: Lakott-területi fakitermelő
- 1.2 Ágazat megnevezése: Mezőgazdaság és erdészet ágazat
- 1.3 Besorolása a képzési területek egységes osztályozási rendszere (KEOR) szerinti kód alapján: 0821 Erdőgazdálkodás.

2. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés

- 2.1 Megnevezése: Lakott-területi fakitermelő
- 2.2 Szintjének besorolása
  - 2.2.1 Az Európai Képesítési Keretrendszer (EKKR) szerint: 4
  - 2.2.2 A Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) szerint: 4
  - 2.2.3 A Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint: 2

3. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítés és az azzal betölthető munkakör vagy végezhető tevékenység kapcsolata, összefüggése:

- 3.1 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéshez szükséges kompetenciákkal szakmajegyzékben szereplő szakma körébe vonható munkaterület, tevékenység vagy munkakör magasabb szinten gyakorolható, vagy a szakmai képzés szakmajegyzékben szereplő szakma képzési és kimeneti követelményeiben meg nem határozott speciális szakmai ismeretek és szakmai készségek megszerzésére irányul.
- 3.2 A szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítés jogszabályban meghatározott képesítési követelmény munkakör betöltéséhez vagy tevékenység folytatásához.

A képesítési követelményt előíró jogszabály: 15/1989. (X. 8.) MÉM rendelet az Erdészeti Biztonsági Szabályzat kiadásáról.

4. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéshez kapcsolódóan megszerzhető szakképesítéssel ellátható legjellemzőbb munkaterület, tevékenység vagy munkakör leírása:

A lakott-területi fakitermelő által legjellemzőbben betölthető munkakör a (FEOR 6212) Fakitermelő (favágó). A szakképesítéssel rendelkező lakott területeken a fák tőtől való elválasztását, a kitermelt fa előkészítését és elszállítását végzi, jellemzően vállalkozóként, vagy

vállalkozó alkalmazottjaként. Speciális tudása a különleges alakú és helyzetű fák döntése, a ledarabolásos fakitermelés a fák koronájában történő munkavégzéssel, amelyhez a koronába mászik vagy emelőkosárat, platót használ. Munkájához biztosítja a balesetmentes munkavégzés feltételeit, beszerezi a munkavégzéshez szükséges engedélyeket, betartja a munkavédelmi, környezetvédelmi és tűzvédelmi előírásokat, ellenőrzi a biztonsági eszközöket.

5. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerzhető szakképesítéshez szükséges képzési tartalom szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatti állása:

5.1 Szabadalmi vagy szerzői jogi oltalom alatt áll:

5.1.1 Az oltalom típusának megjelölése: –

5.1.2 Nyilvántartó hatóság: –

5.1.3 Azonosító vagy nyilvántartásba vételi száma: –

6. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés megkezdéséhez szükséges bemeneti feltételek:

6.1 Iskolai előképzettség: alapfokú iskolai végzettség,

6.2 Szakmai előképzettség: 4 0821 17 01 Erdőművelő-fakitermelő, 34 623 01 Erdészeti szakmunkás, 08213002 Fakitermelő, 31 623 01 Fakitermelő, figyelembe vehetők a meghatározottakkal egyenértékű jogelőd szakképesítések is, fák döntésére jogosító szakmai végzettség, szakképesítés.

6.3 Egészségügyi alkalmassági követelmény: szükséges

6.4 Szakmai gyakorlat területe és időtartama: A képzés megkezdését megelőző 5 éven belül, tényleges fakitermelési szakmában eltöltött összefüggő 1 év gyakorlat. A szakmai gyakorlatot a bemeneti feltételként meghatározott szakmával/szakképesítéssel betölthető munkakörökben kell teljesíteni, és hitelt érdemlően igazolni kell.

7. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzés elvégzéséhez szükséges foglalkozások minimális és maximális óraszám (Amennyiben a programkövetelmény modulszerű felépítésű, a minimális óraszám a modulonként meghatározott minimális, a maximális óraszám a modulonként meghatározott maximális óraszámok összege):

7.1 Minimális óraszám: 140 óra

7.2 Maximális óraszám: 260 óra

8. A szakmai követelmények leírása:

8.1 Nem modulszerű felépítés esetén:

Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Alkalmazza az Erdészeti Biztonsági Szabályzat (EBSZ) lakott-területi fakitermelésre vonatkozó előírásait.	Tudja az EBSZ lakott-területi fakitermelésre vonatkozó előírásait.	Szabálykövető az EBSZ lakott-területi fakitermelésre vonatkozó előírásai tekintetében.	Elkötelezett a szabályszerű munkavégzés iránt, felelősséget vállal munkájáért.
Beszzerzi a lakott-területi fakitermelési munkák végzéséhez szükséges engedélyeket.	Ismeri a lakott-területi fakitermelési munkák végzéséhez szükséges engedélyeket, az engedélyezési eljárást, az elektronikus ügyintézés módjait.	Szabálykövető, precíz a lakott-területi fakitermelési munkák végzéséhez szükséges engedélyek, az engedélyezési eljárás, az elektronikus ügyintézés során.	Önállóan intézi a lakott-területi fakitermelési munkák végzéséhez szükséges engedélyek beszerzését.
Megszervezi a munkát, megválasztja a segéd személyzetet.	Tisztában van a munka megszervezésére és a segéd személyzetre vonatkozó ismeretekkel, rendszerben gondolkodik.	Tudatosan végig gondolja a munkafolyamatokat, tervez, gondosan szervez, határozottan irányítja a segéd személyzetet, érthetően beszél.	Önállóan szervez, felelősen választja ki a segéd személyzetet.
Balesetvédelmi, környezetvédelmi és tűzvédelmi oktatást tart segítőinek.	Ismeri az ágazathoz kötődő munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályokat.	Szabálykövető a munka-, tűz- és környezetvédelem területén.	Betartja és betartatja a munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályokat, a szabályok betartásáért felelősséget vállal.
Ellenőrzi a biztonsági eszközöket, használja a fakitermelési munkákhoz szükséges védőfelszereléseket.	Ismeri az ellenőrzési feladatokat, az EBSZ előírásait.	Törekszik a szabályszerű ellenőrzésre, a biztonsági eszközök és a védőfelszerelések előírásoknak megfelelő használatára.	Elkötelezett az ellenőrzés és a szabályszerű eszközhasználat iránt, felelősséget vállal a használatuk módjáért.
Megválasztja a helyes fakitermelési módot, dönt vagy ledarabol.	Ismeri a fakitermelési módokat, a döntés a ledarabolás technológiáját.	Elkötelezett a szabályszerű fakitermelés iránt.	Önállóan, az EBSZ előírásainak megfelelően döntést, ledarabolást végez.

Kijelöli és biztosítja a munkavégzéssel érintett helyszínt.	Tudja a vonatkozó biztonsági szabályokat.	Követi a szabályszerű és biztonságos munkavégzés helyszínére vonatkozó utasításokat.	Önálló és betartja az EBSZ vonatkozó előírásait a munkaterület kijelölésénél és biztosításánál.
Alkalmazza a munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályokat. előírásokat.	Ismeri az ágazathoz kötődő munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályokat.	Szabálykövető a munka-, tűz- és környezetvédelem területén.	Tevékenységeit önállóan és felelősséggel végzi a munka-, tűz- és környezetvédelmi szabályok betartásával.
Ledarabolásos fakitermelést végez a koronába való felmászással vagy emelőkosárból, platóról.	Ismeri a szabályszerű koronába való felmászással vagy emelőkosárból, platóról történő ledarabolás technológiáját.	Elkötelezett a szabályszerű koronába való felmászással vagy emelőkosárból, platóról történő ledarabolás iránt.	Környezettudatos, önálló munkavégzéssel oldja meg feladatait, felelősséget vállal munkája szakszerű elvégzéséért és minőségéért.
Kézi és gépi fakitermelő eszközöket, traktoros és kézi csörlőket kezel, karbantart.	Ismeri a munkához szükséges kézi és gépi eszközöket, a traktoros és kézi csörlőket, a munka előtti ellenőrzési feladatokat és a karbantartásukat.	Törekszik a kézi és gépi eszközök, a traktoros és kézi csörlők biztonságos és szakszerű működtetésére, szabálykövető a munka előtti ellenőrzésük és a karbantartásuk szempontjából is.	Önállóan és felelősen elvégzi a kézi és gépi eszközök, a traktoros és kézi csörlők munkavégzés előtti ellenőrzését és karbantartását.
Különleges alakú és helyzetű fákat dönt.	Tudja a különleges alakú és helyzetű fák döntésének szabályait.	Elkötelezett a szabályszerű fadöntés iránt.	Önállóan, az EBSZ előírásainak betartásával fát dönt.
Készletezi és számba veszi a kitermelt faanyagot.	Ismeri a készletezési módokat, érti a számbavétel jelentőségét.	Törekszik a szabályos sarang és máglya kialakítására, a számítások elvégzése során pontos és precíz.	Képes önállóan az EBSZ előírásainak megfelelően készletezni a faanyagot, önállóan kitölti a felvételi lapokat.

8.2 A szakmai képzés megszervezhető kizárólag távoktatásban: igen/nem

9. A programkövetelmény alapján szervezhető szakmai képzéssel megszerezhető szakképesítés társadalmi-gazdasági hasznosíthatóságának bemutatása (munkaerő-piaci relevanciája):

A 15/1989. (X. 8.) MÉM rendelet az Erdészeti Biztonsági Szabályzat kiadásáról 4.1. pontja szerint: lakott területen fakitermelést 1991. január 1-jétől csak olyan gyakorlattal rendelkező fakitermelő végezhet, aki vizsgabizottság előtt eredményes vizsgát tett lakott-területi fakitermelési tanfolyam tananyagából. Az Országos Képzési Jegyzék megszűnésével a képzés oldaláról lefedetlen lett ez a szabályozott szakma, ami a szakember-utánpótlás problémájához vezet. A lakott-területi fakitermelő szakképesítéssel rendelkező szakember vállalkozóként, vagy vállalkozó alkalmazottjaként képes a lakott területen fakitermelési műveletek önálló elvégzésére. A szakszerű, biztonságos fakitermeléshez pedig speciális szaktudásra van szükség, amit ez a szakképzés biztosít.

10. A képesítő vizsga megszervezéséhez szükséges feltételek és a képesítő vizsga vizsgatevékenységeinek részletes leírása:

10.1 A képesítő vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmai képzés követelményeinek igazolásáról a képző intézmény által kiállított tanúsítvány.

Egyéb feltételek:

10.2 Írásbeli vizsga

10.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: –

10.2.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: –

10.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: – perc

10.2.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: – %

10.2.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: –

10.2.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerezhető összes pontszám legalább – %-át elérte.

10.3 Projektfeladat

10.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Lakott-területi fakitermelés

10.3.2 A vizsgatevékenység, vagy részeinek leírása: A vizsgázó lakott területen fakitermelést végez, különleges alakú és helyzetű fát dönt vagy ledarabol. Alkalmazza a szükséges segédeszközöket, biztonsági berendezéseket, felszereléseket, biztosítja a helyszínt.

10.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

10.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes képesítő vizsgán belül: 100 %

10.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Ha a vizsgázó a vizsgán súlyosan megsérti a balesetvédelmi szabályokat, és ezzel saját, vagy mások testi épségét

veszélyeztetni, a vizsgát meg kell szakítani, és a vizsgázó a vizsgájára elégtelen osztályzatot kap.

- A munkavégzés előtt a végrehajtandó feladatok ismertetése szóban. A vizsgázó a gyakorlati feladat végrehajtása előtt szóban ismerteti az elvégzendő feladatot, annak lépéseit. Értékelendő szempont a kommunikáció minősége, az egyes munkafázisok megfelelő sorrendjének meghatározása és a lehetséges (nem várt) helyzetek esetén végzendő feladatok ismertetése. Az értékelésbe 10%-kal számít bele.
- A munkavégzés megkezdése előtti feladatok: munkaterület kijelölése, szükséges eszközök, szerszámok előkészítése, a biztonságos munkatevékenység feltételeinek ellenőrzése. Az értékelésbe 10%-kal számít bele.
- A szerszámok, gépek munka előtti ellenőrzése (műszaki, biztonsági, munkavédelmi). Az értékelésbe 20%-kal számít bele.
- A munka végrehajtásának fázisai, a munkafázisok szakszerű végrehajtása. Az értékelésbe 50%-kal számít bele.
- Az Erdészeti Biztonsági Szabályzat maradéktalan betartása. Az értékelésbe 10%-kal számít bele.

10.3.6 A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a vizsgázó a megszerzhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte.

10.4 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: –

10.5 A vizsgatevékenységek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Védőruha
Védőeszközök, egyéni védőfelszerelések
Motorfűrész
Fakitermelés eszközei, gépei
Kézi és motoros csörlők
Emelőkosaras munkagép
Telefon
Elsősegélynyújtó eszközök

10.6 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: –

10.7 A képesítő vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok: A vizsgahelyszínenk megfelelő engedélyek beszerzése.

10.8 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: –

11. A szakmai képzés megszervezéséhez kapcsolódó különös, egyedi, speciális feltételek

Nincsenek.